

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg for undervisning, oppvekst og kultur		18.12.2019
Formannskapet		18.12.2019
Kommunestyret		19.12.2019

Utsendte vedlegg

Rapport: «1-10-skole eller todelte skoler – Vurdering av pedagogiske, praktiske og økonomiske fordeler og ulemper ved 1-10-skole og 1-7-skole».

Organisering av sentrumsskole

Innledning

Kommunestyret fattet vedtak under sak PS 107/2019 «Os prosjektet. Videre prosess», i møtet 14.11.2019.

Rådmannen har nedsatt en arbeidsgruppe med mandat til å iverksette vedtakets punkt 3:

Innen utgangen av året skal det utarbeides en vurdering av de pedagogiske, praktiske og økonomiske fordeler og ulemper ved 1-10 skole og 1-7 skole i sentrum, basert på dagens skolegrenser.

Arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen har jobbet intensivt med å fremlegge et grunnlag for å fatte beslutning, basert på å oppfylle vedtakets punkt 3. Som det fremgår av Kommunestyresaken PS 107/2019 er valget om skoleform avgjørende for å komme videre med iverksetting av prosjektet. Ikke minst er det viktig å avklare hva man skal detaljregulere og omfanget av reguleringen. Arbeidsgruppen har som svar på oppgaven levert en rapport «1-10 eller todelte sentrumsskoler». Dette er underlag for dette saksframlegget.

Om rapporten «1-10 skole eller todelt sentrumsskole»

Rapporten «1-10-skole eller todelte sentrumsskoler» gjør rede for arbeidet som er utført og arbeidsgruppen leverer avslutningsvis noen vurderinger og anbefalinger som ligger til grunn for kommunedirektørens innstilling.

For øvrig berører rapporten komplekse forhold, særlig med vekt på praktiske løsninger. Saken består av deler som er avhengige av andre deler, noen valg har konsekvenser som kan utelukke andre gode løsninger mv.

Nær sagt alle alternativer byr på komplekse utfordringer. Økonomi er avgjørende for hva som skal realiseres, både investering og drift.

Det er ikke gjort funn i arbeidet med å identifisere pedagogiske fordeler og ulemper som tilsier at dette legges avgjørende vekt for innstillingen. Tvert imot er det et funn at det er andre momenter som avgjør om man får en god skole som legger til rette for læring og god pedagogikk. Medvirkningsinnspill, spesielt fra Os skoles ledelse og personale, peker på en rekke fordeler som er interessante å analysere videre.

Behovet for et tilstrekkelig stort og kvalitativt godt uteareal er en samstemmig tilbakemelding fra alle medvirkningsgrupper. En nylig utarbeidet rapport fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) «Uteområder i barnehager og skoler» ligger til grunn for arbeidsgruppens prosess og rapport. Denne rapporten har betydning for kommunedirektørens innstilling i saken.

Økonomisk ramme

Kommunestyret har vedtatt en ramme for investeringen på skole og hall, stor kr. 525.000' – i tillegg kommer spillemidler og inntekter fra Østfold fylkeskommune, dvs. 525.000'+29.000'(oppdaterte tall)+40.000'=594.000'

Kommunedirektøren forholder seg til denne rammen som har avgjørende betydning for innstillingen.

Arenaen isolert har en kostnadsramme stor kr. 202.000', etter at spillemidler og inntekter fra Østfold fylkeskommune er trukket fra. Det innebærer at Kommunedirektøren kan innstille på å bygge skole for en sum inntil kr. 320.000'

Løsningsalternativer

Alle summer som er oppgitt er beregnet ut fra 2018 og 2019-tall. Det er ikke tatt hensyn til prisstigning i disse beregningene. Og øvrige forbehold om usikkerhet rundt estimatene fremgår av arbeidsgruppens rapport, og delvis som kommentarer til tabellen under.

1-10 skole på Os

1-10 skole på Os skoles tomt, sammenføyd med Halden Bad, har en kostnadsramme stor kr. 315.000'.

I arbeidsgruppens rapport fremgår en arealmessig analyse som viser at uteareal per elev blir ca.. 15 m² utbygd på takflater. Arbeidsgruppen har lagt NMBU-rapportens anbefalinger til grunn med hensyn til kvalitet og utforming, men også det faktum at rapporten fraråder at uteareal på tak blir innberegnet som skolens utearealområde (det betyr ikke nødvendigvis at tak utelukkes som supplerende uteareal).

Videre i rapporten fremkommer at utearealet, uten å ta i bruk takflater, vil gi ca.. 6 m² uteareal per elev.

I tillegg til rapporten kommer medvirkningsgruppens omforente tilbakemelding om at utearealet er overordnet viktig.

På bakgrunn av dette slutter kommunedirektøren at det forutsetter erverv av tilleggsareal for å kunne bygge en 1-10 skole på Os-tomta. Per tiden foreligger ikke noe forhandlingsresultat med naboeiendommer.

1-7-skole på Os

1-7 skole på Os skoles tomt har en kostnadsramme stor kr. 223.000'.

Arbeidsgruppens arealmessige analyse viser at uteareal per elev blir ca. 33 m² om takflatene tas i bruk som uteareal, og ca. 15 m² uten å ta i bruk disse. Ut fra NMBU-rapportens anbefalinger bør dette arealet også kompenseres kvalitativt. Kommunedirektøren tolker også at dette er i tråd med medvirkningsgruppens innspill.

Kommunedirektøren viser til arbeidsgruppens rapport kap. 5.3.1 Usikkerhet med kalkyler, som illustrerer forbeholdene rundt de summer som legges frem på generelt grunnlag. Når det gjelder kalkylen for nybygg Os er det redegjort for et reduseringspotensiale i antall m². Dette er et reelt potensiale som utgjør kr. 38.000'.

For å kunne beregne reduksjonen må det ligge et nytt romprogram til grunn. Kommunedirektøren baserer kalkylen på det romprogrammet som er kjent. Om potensialet viser seg å bli realiteter vil man få en utbyggingskostnad stor kr. 185.000' mot 223.000' jf. oppsettet i kap. 5.3 og som er gjengitt i dette saksframlegget.

8-10-skole på Rødsberg

Som rapporten redegjør for er Rødsberg ungdomsskoles bygningsmasse i konflikt med bl a tilgjengelighetslovens bestemmelser om universell utforming.

Rødsberg 8-10 har en kostnadsramme for renovering og tilbygg beregnet til kr. 155.000'

Når det gjelder Rødsberg så er det relevant å trekke fram ytterligere forhold:

I beregningen på kr 155.000' er det ikke tatt høyde for renovering av gymnastikksalbygget. Kommunedirektøren legger til grunn at ved en fortsatt todelt skole skal Rødsberg benytte arenaen på Os som gymnastikksal.

For det tilfelle at gymnastikksalen skal renoveres er kostnaden kr. 33.000' (addert blir det 188.000' kroner for Rødsberg).

Todelt skole i sammenheng

Det er naturligvis nødvendig å se 1-7-skole på Os i sammenheng med 8-10-skole på Rødsberg. Tilsammen utgjør nybygg og renoveringen av byggene en investering i utgangspunktet stor kr. 378.000'. (Om gymnastikksalen skal innberegnes blir tallet kr. 411.000').

En todelt skole, ferdig utbygd utgjør kr. 58.000' ut over rammen. (Om gymnastikksalen skal innberegnes blir tallet 411.000' og summen utover rammen blir kr. 91.000').

Kostnadsoversikt fra rapporten hitsettes:

Idrettsarena og basishall:

Poster:	Arena og basishall:
<u>Byggekostnader:</u>	
- Idrettsarena og basishall; 7.065 m ² á 39.000,-	275 mill.
<u>Tilskudd:</u>	
- Tippemidler	- 29 mill.
- Tilskudd fra Østfold Fylkeskommune	- 40 mill.
Kostnad brutto etter tilskudd:	202 mill.

Skoler:

Poster:	Os skole 1-10:	Os 1-7:	Rødsberg 8-10:
<u>Byggekostnader:</u>			
- Eksisterende bygg Os 3.215 m ² á 28.000,-	90 mill.	90 mill.	
- Nybygg 1-10 OS 5.927 m ² á 38.000,-	225 mill.		
- Nybygg 1-7 Os 3.500 m ² á 38.000,-		133 mill.	
- Eksisterende bygg Rødsberg 4.850 m ² á 28.000,-			136 mill.
- Nybygg Rødsberg 500 m ² á kr. 38.000,- . (Dette er i hovedsak ment å være inngangsparti med heis etc. til alle etasjer.)			19 mill.
Kostnad brutto:	315 mill.	223 mill.	155 mill.

- Det er ikke tatt hensyn til prisstigning siden våren 2019
- For oppgradering av gymsal på Rødsberg tilkommer kr. 33 mill. regnet ut fra 1.177 m² á kr. 28.000,-
- Det understrekes at dette er estimater med stor usikkerhet.

Økonomi - drift

Ved utredningen av driftskostnadsestimater knyttet til henholdsvis todelt skole og 1-10 skole i sentrum er de samme alternativene og forutsetninger lagt til grunn for beregning av investeringskostnadene. Disse er også lagt til grunn for beregning av driftskostnadene.

Med de vurderinger og beregninger som er lagt til grunn i rapporten oppsummerer driftskostnadene i de to alternativene i tabellen nedenfor.

Alternativ	Lønnskostnader	FDV-kostnader	Finanskostnader	Sum
Årlig merkostnad ny Os skole 1 - 10	-	-	-	-
Årlig merkostnad ny Os skole 1-7, 8-10 på Rødsberg	-	4 565 000	2 600 000	7 165 000
Differanse	-	4 565 000	2 600 000	7 165 000

Alternativene sett opp mot hverandre indikerer at det todelte alternativet vil være en del dyrere når en ser driftskostnadene samlet. Hovedårsaken ligger i at det todelte alternativet er noe dyrere å bygge (renter og avdrag), samt at arealet er større og dermed gir høyere FDV-kostnader.

Delkonklusjonen

Det er kun ett alternativ som per desember 2019 både oppfyller krav og forventninger til uteareal og som holder seg innenfor den bevilgede rammen. Det er 1-7 skole på Os.

Kommentar til delkonklusjonen

Både FAU på Rødsberg og KFU har uttrykt bekymring for at Rødsberg blir nedprioritert, og de frykter at det ikke blir midler igjen til å gjennomføre helt nødvendige renovering etter en eventuell renovering/utbygging av Os skole 1-7 og arenaen.

Ut fra bevilget ramme er bekymringen relevant og forståelig.

Andre forutsetninger som har betydning

Bygningene i det todelte alternativet til skole kan ikke renoveres samtidig uansett.

Folkvang som midlertidig skole for Os er ikke noen optimal løsning. Det tilkommer bl.a. store transportkostnader og praktisk er det en ulempe for personalet, elever og foresatte. Allikevel representerer Folkvang en skole der undervisning kan gjøres på en god måte.

Det er ikke mulig å drive undervisning på Rødsberg samtidig med en eventuell renovering. Det er et tenkbart alternativ at Rødsbergelevne flyttes til Folkvang i utbyggingsperioden, når den tid kommer, om man ønsker en fortsatt og fremtidig 8-10-skole på Rødsberg. Det er m.a.o. realiserbart først etter at Os skole står ferdig som en 1-7-skole.

Potensiell og foretrukket løsning på sikt

Kommunedirektøren mener at det kan åpne seg nye muligheter for 8.-10.-trinn i perioden fram mot ferdigstillingen av Os skole. Blant annet kan det være at tilleggsarealer kan gjøres tilgjengelig for skoleutbygging og at man kan etablere en fremtidig 1-10 skole i Os Allé fram mot 2025.

Konklusjon

Kommunedirektøren anser at den beste løsningen innenfor forutsetningene er at Os skole utbygges med tilleggsbygg og at den eksisterende hovedbygningen totalrenoveres som en 1-7-skole. Og at man jobber videre med målsetting om at Rødsberg ungdomsskole kan etableres sammen med Os skole som en 1-10-skole om noen år. Vedtaket innebærer forutsigbarhet, særlig for Os skole, og muligheter for videre utredninger om Rødsberg ungdomsskoles framtid. Videre mener kommunedirektøren at handlingsrommet kan endres over tid.

Kommunedirektørens innstilling:

1. Os skole utbygges og totalrenoveres som en 1-7-skole
2. Beslutning om Rødsberg ungdomsskole framtid avventes
3. Kommunedirektøren bes arbeide videre med å erverve tilleggsareal for å etablere en 1-10-skole på Os
4. Kommunedirektøren bes igangsette detaljregulering

Dokumentet er elektronisk godkjent av: